

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ (Predictive correlation study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในการทำงานกับความตั้งใจคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพ และศึกษาความสามารถในการพยากรณ์ของสภาพแวดล้อมในการทำงาน ต่อความตั้งใจคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุขที่ 11

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษา คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในแผนกผู้ป่วยนอก แผนกอุบัติเหตุ ฉุกเฉิน ห้องคลอด ห้องผ่าตัด และหอผู้ป่วยใน ภายใต้การบริหารของกลุ่มการพยาบาลที่มีระยะเวลาปฏิบัติงานตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป จากโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุขที่ 11 สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขทั้งหมด 33 แห่ง จำนวน 1,152 คน กำหนดขนาดตัวอย่าง จากการางการกำหนดขนาดตัวอย่างสำหรับการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปร โดยประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ จากการวิจัยของ Fisher et al.(1994) เลือกตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 178 คน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการรับรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ ผู้วิจัยใช้ The Nursing Work Environment Index - Revised ของ Aiken & Patrician (2000) มีข้อคำถาม 57 ข้อ แบ่งการประเมินเป็น 2 ระดับ คือ ระดับทึมการพยาบาล 4 ด้าน มีข้อคำถาม 15 ข้อ ประกอบด้วย ด้านความมีอิสระในวิชาชีพ ด้านความสามารถในการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้เกิดการปฏิบัติการพยาบาลที่ดี ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแพทย์และพยาบาล และด้านการสนับสนุนขององค์กร ระดับองค์กรพยาบาล 3 ด้าน มีข้อคำถาม 42 ข้อ ประกอบด้วย ด้านโครงสร้างและการบริหารทางการพยาบาล ด้านภาวะผู้นำทางการพยาบาลที่เอื้อต่อการปักพลังตนเองตามมาตรฐาน วิชาชีพ และโอกาสในการศึกษาต่อและความก้าวหน้าในวิชาชีพ เมื่อผ่านการตรวจสอบแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ที่มีประสบการณ์ด้านการวิจัย ด้านบริหาร และ ด้านการปฏิบัติการพยาบาล ตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ นำไปให้อาจารย์ที่

ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงนำไปทดลองใช้กับกลุ่มพยานาลวิชาชีพที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และมีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรที่ต้องการศึกษาที่โรงพยาบาลหัวหินซึ่ง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 30 คน วิเคราะห์หาค่าความเที่ยง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟารอนบาก (Cronbach's coefficient alpha) สภาพแวดล้อมในการทำงานโดยรวม = 0.96 และจากการหาค่าความเที่ยงรายด้าน พบว่า ด้านความมือ熟ในวิชาชีพ = 0.73 ด้านความสามารถในการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้เกิดการ ปฏิบัติการพยานาลที่ดี = 0.80 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแพทย์และพยานาล = 0.82 ด้านการ สนับสนุนขององค์การ = 0.85 ด้านโครงสร้างและการบริหารทางการพยานาล = 0.84 ด้านภาวะ ผู้นำทางการพยานาลที่เอื้อต่อการปักครองตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพ = 0.86 ด้านโอกาสในการศึกษาต่อและความก้าวหน้าในวิชาชีพ = 0.85

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้เกี่ยวกับความตั้งใจคงอยู่ในงานของพยานาลวิชาชีพ ผู้วิจัย ใช้ McCain' Intent to Stay Scale ของ McCloskey (1990) มีข้อคำถาม 5 ข้อ ซึ่งผ่านการตรวจสอบ ความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านที่มีประสบการณ์ด้านการวิจัย ด้านบริหาร และ ด้านการปฏิบัติการพยานาล ตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ นำให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงนำไปทดลองใช้กับกลุ่มพยานาลวิชาชีพที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและมี คุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรที่ต้องการศึกษาที่โรงพยาบาลหัวหินซึ่ง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 30 คน วิเคราะห์หาค่าความเที่ยง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟารอนบาก (Cronbach's coefficient alpha) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า = 0.87 จากการวิเคราะห์รายข้อ พบว่าข้อคำถามที่จัดอยู่ ในเกณฑ์คำถามที่คีคีมีค่า Corrected Item Total Correction + .30 ขึ้นไป Jacobson (1988 อ้างถึงใน บุญใจ ศรีสติตย์ราภูร, 2550) ได้แก่ ข้อที่ 2, 3, 4 และ 5 จึงได้เลือกข้อคำถามมาเพียง 4 ข้อ และตัด ออก 1 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยประสานหัวหน้าพยานาล โรงพยาบาลชุมชนที่ถูกคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยชี้แจง รายละเอียดและวัตถุประสงค์ให้กับพยานาลวิชาชีพผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ทราบเป็นลายลักษณ์ อักษร และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ระหว่างวันที่ 24 มิถุนายน 2553 ถึงวันที่ 12 กรกฎาคม 2553 โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 178 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งสิ้น 164 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92.13 และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทุกชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากการรวมและตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลแล้วผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Package for The Social Science for Window (SPSS/FW) กำหนดค่าความเชื่อมั่นในระดับร้อยละ 95 โดยคำนวณการดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลนำมาแจกแจงความถี่ คำนวณค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน นำข้อมูลจากพยาบาลวิชาชีพทุกคนมาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมและรายด้าน

3. ข้อมูลเกี่ยวกับความตั้งใจคงอยู่ในงาน นำข้อมูลจากพยาบาลวิชาชีพทุกคนมาหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. หากความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ศึกษา ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการทำงานรายด้านและโดยรวมกับความตั้งใจคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลชุมชน โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ที่คำนวณได้โดยการทดสอบค่าที (*t*-test)

5. หากตัวแปรที่มีอิทธิพลในการร่วมกันพยากรณ์ความตั้งใจคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลชุมชนโดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคุณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยการทดสอบค่าที (*t*-test) คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคุณ (*r*) ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคุณ โดยการทดสอบค่ารวมเอฟ (Overall F-test) จากนั้นคำนวณค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ (*b*) ในรูปคะแนนคิงทดสอบค่า F เพื่อทดสอบความมีนัยสำคัญของการพยากรณ์ในตัวแปรพยากรณ์แต่ละตัว

1. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถสรุปตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1.1 สภาพแวดล้อมในการทำงานระดับทีมการพยาบาลทุกด้าน มีความสัมพันธ์ที่ส ทางบวกกับความตั้งใจคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพ โดยมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง (*r* อยู่ระหว่าง .451-.551) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า สภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านการสนับสนุนขององค์กรมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจคงอยู่ในงานสูงเป็นอันดับหนึ่ง (*r* = .551) รองลงมา ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการทำงานด้านความมีอิสระในวิชาชีพ (*r* = .550) สภาพแวดล้อมในการทำงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างแพทย์และพยาบาล (*r* = .499) และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านความสามารถในการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้เกิดการ

ปฏิบัติการพยาบาลที่ดี ($r = .451$) ตามลำดับ สภาพแวดล้อมในการทำงานระดับองค์การพยาบาลทุกค้าน มีความสัมพันธ์ทิศทางบวก กับความตั้งใจคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพ โดยมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง (r อยู่ระหว่าง $.504 - .552$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อจำแนกรายค้าน พบว่า สภาพแวดล้อมในการทำงานค้าน โครงสร้างและการบริหารทางการพยาบาล มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจคงอยู่ในงาน สูงเป็นอันดับหนึ่ง ($r = .552$) รองลงมา ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการทำงาน ค้านภาวะผู้นำทางการพยาบาลที่เอื้อต่อการปักธงตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพ ($r = .509$) และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ค้านโอกาสในการศึกษาต่อและความก้าวหน้าในวิชาชีพ ($r = .504$) ตามลำดับ

1.2 ตัวแปรที่มีความสามารถร่วมกันพยากรณ์ ความตั้งใจคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพได้ดีที่สุด ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการทำงานค้าน โครงสร้างและการบริหารทางการพยาบาล และสภาพแวดล้อมในการทำงานค้านความมีอิสระในวิชาชีพ โดยสามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามได้ร้อยละ 33.7

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมในการทำงานส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงความตั้งใจคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพโดยตรง การวางแผนแนวทางการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในการทำงาน ทั้งระดับทีมการพยาบาลและระดับองค์การพยาบาล หรือการจัดสภาพแวดล้อมในที่ทำงานให้เป็นสถานที่ทำงานน่าอยู่ น่าทำงาน เพื่อเอื้อต่อการทำงานที่ดี จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อก่อให้เกิดคุณลักษณะเด่นของสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี ส่งผลให้เกิดการปฏิบัติทางการพยาบาลที่มีประสิทธิภาพ บริการพยาบาลมีคุณภาพ ผู้วิจัยจึงเสนอแนะแนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้ในการบริหารทางการพยาบาล ดังนี้

แนวทางการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เอื้อต่อการปฏิบัติการพยาบาลที่ดี มีประสิทธิภาพเพื่อรักษาให้พยาบาลคงอยู่ในวิชาชีพและองค์การพยาบาล

จากผลการวิจัยแม้ว่า พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการ กระทรวงสาธารณสุขที่ 11 จะมีการรับรู้ต่อสภาพแวดล้อมในการทำงานทุกด้านอยู่ในระดับที่มีคุณลักษณะเด่นของสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี แต่ยังพบว่ามีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีแนวโน้มอาจจะต้องปรับปรุง ได้แก่ การเพิ่มภาระเรื่องที่ขัดแย้งต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการพยาบาล การจัดอัตรากำลังที่เพียงพอต่อการดูแลผู้ป่วยได้อย่างมีคุณภาพ การได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนที่มีความเหมาะสม การที่พยาบาลมีโอกาสในการเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น และการที่มีพยาบาลผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางอยู่ให้คำปรึกษาแก่พยาบาลประจำการในการดูแลผู้ป่วย ซึ่งจากผลการวิจัย

พบว่า คุณลักษณะของสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีความสามารถในการพยากรณ์ หรือส่งผลต่อ ความตั้งใจคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพ ได้แก่ โครงสร้างและการบริหารทางการพยาบาล และ ความมือ熟ระในวิชาชีพ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะในการดำเนินการดังนี้

1) การจัดสภาพแวดล้อมและการสร้างบรรยากาศในการทำงานที่เอื้อต่อการปฏิบัติการ พยาบาลที่มีคุณภาพ ได้แก่ การส่งเสริมด้านการจัดโครงสร้างการบริหารทางการพยาบาล ควรมีการ ทบทวนอ่างสໍານັກເສນອເພື່ອເອີ້ນໃຫ້ເກີດການບໍລິຫານຈັດການທີ່ມີປະສົງທິພາບ ການມອບໜາຍງານທີ່ ຂັດເຈນ ກາຮວາງແຜນແລະບໍລິຫານຈັດການດ້ານອັຕຣາກຳລັງທີ່ເພີ່ມພອດຕ່າງໆ ໄດ້ອ່ານຸ່ມື້ມີຄຸນກາພ ເຊັ່ນ ກາຮ່ານຸ່ມເວີຍນອັຕຣາກຳລັງຮ່າງໜ່ວຍງານເພື່ອໃຫ້ເພີ່ມພອ ກາຮ່າຈັດຕາງປະປົງຕິຈານຄວາມກາ ຍຶດຫຸ່ນເຊັ່ນ ກາຮ່າຈັດອັຕຣາກຳລັງສໍາຮອງເພື່ອເຮັດວຽກເສີມກົມປົງປ່າຍຕ່ອງເວົ້າມີຈຳນວນນາກ ຢ້ອງ ກາຮ່າມື້ມີຜູ້ປ່າຍໜັກທີ່ຕ້ອງສັງເກດອາກາຮອ່ານຸ່ມໄກລ໌ສືດ ຄວາມເຮັດວຽກເສີມເປັນຈຳນວນຫົ່ວໂມງຕາມກາຮງຈານ ແທນກາຮັດວຽກເສີມເປັນເວົ້າ (ໜຶ່ງເວົ້າເຖິງ 8 ຫົ່ວໂມງ) ກາຮ່າສ່າງເສີມສັນພັນທະກາພະໜ່າງພາຍາລັກນັ້ນ ຜູ້ຮັບບໍລິຫານແລະສັນພັນທະກາພະໜ່າງພາຍາລັກນັ້ນພາຍາລັກນັ້ນພາຍາລັກນັ້ນ ຮວມລຶ່ງສາຂາວິชาชືພເພື່ອລົດຄວາມ ຂັດແຍ້ງແລະສ່າງบรรยากาศເພື່ອສ່າງເສີມການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງພາຍາລັກນັ້ນວິชาชືພ ໃນການບໍລິຫານຈັດກາ ເພື່ອໃຫ້ເກີດຄວາມປົກລົງກັບໃນການທຳມະນຸດ ແລະການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຈັດຫາແລະຈັດກາດ້ານວິສະດຸ ອຸປະກົດ ເຄື່ອງມື້ໃນການປະປົງຕິຈານ ສັນບັນດຸນໃຫ້ພາຍາລັກນັ້ນມີສ່ວນຮ່ວມໃນການກຳຫັນຄຸນໂບນາຍຮະດັບ ອົງຄໍກາຮງຈານແລະຮະດັບໂຮງພາຍາລັກໂຍກາຮັດວຽກເຂົ້າຮ່ວມເປັນຄະດີການບໍລິຫານຮະດັບຄຸນກາຮງຈານ ພາຍາລັກແລະຄະດີການພັດທະນາຄຸນກາພະໜ່າງໂຮງພາຍາລັກ ຈັດໃຫ້ມີຮະບນການບໍລິຫານຄວາມເສີ່ງໃນ ມີການປະເມີນແລະສໍາວົງຄວາມພື້ນພອໃຈຕ່ອງບໍລິຫານທີ່ເອີ້ນຕ່ອງການປະປົງຕິຈານ ພ້ອມທັງ ຮັນພິ້ງແລະຕອບສັນອົງເສີ່ງສະຫຼຸບທີ່ອັນຂອງນຸ້ມຸກຄາກໃນອົງຄໍກາ ຮວມລຶ່ງປັບປຸງໃຫ້ເໝາະສມອຍ່າງ ຕ່ອເນື່ອງ

2) การສ່າງເສີມສັນບັນດຸນໃຫ້ພາຍາລັກວິชาชືພປະປົງຕິກາຮງຈານມາຕຽບງານວິชาชືພ ແລະມາຕຽບງານທາງກາຮງຈານ ໂດຍສັນບັນດຸນໃຫ້ມີການນຳຄວາມຮູ້ ຄວາມສາມາດນາມາໃຊ້ໃນການພັດທະນາ ຄຸນກາພບກາຮງຈານ ສັນບັນດຸນໃຫ້ມີການເຂົ້າສີ່ງແຫ່ງຄວາມຮູ້ເພື່ອພັດທະນາຕອນເຊັ່ນ ຮະບນເຄື່ອງໜ່າຍ ອິນເຕອຣ໌ເນື້ອທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທຸກໆໜ່າຍບໍລິຫານ ສ່າງເສີມໃຫ້ມີການໃໝ່ເທິກໂນໂລຢີເຂົ້າມາຫ່ວຍເພື່ອລົດບັນດຸນກາຮງຈານ ໄກສັນບັນດຸນໃຫ້ກະຮັບແລະລົດກາຮງຈານທາງເອກສາຮັດ ແລະການປະກັນຄຸນກາພບກາຮງຈານ ເພື່ອເອີ້ນຕ່ອງກາຮງຈານຜູ້ປ່າຍໄດ້ອ່ານຸ່ມື້ມີປະສົງທິພາບ ທີ່ຈະເປັນການສ່າງເສີມໃຫ້ການທຳມະນຸດ ພັດສຳເຮົາ ກ່ອໄຟໃຫ້ເກີດຜູ້ລັບພົບທາງກາຮງຈານທີ່ດີຕ່ອງຜູ້ປ່າຍ ແລະເປັນແນວທາງໜ່າງຂອງກາຮງຈານໄຫ້ ພາຍາລັກວິชาชືພຄົງອູ້ໃນງານ ໄດ້ນານີ້ແລະເປັນປັ້ງຈີຍທີ່ມີຜູ້ລັບຕ່ອງກາຮງຈານທີ່ດີ່ຈຸດໃຫ້ພາຍາລັກວິชาชືພຄົງອູ້ ໃນອົງຄໍກາຮງຈານດ້ວຍເຊັ່ນກັນ

3) การสนับสนุนให้พยาบาลวิชาชีพได้มีโอกาสในการศึกษาต่อเนื่องโดยเฉพาะสาขาทางการพยาบาล เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านสามารถให้การดูแลผู้ป่วยเฉพาะสาขาได้อย่างมีคุณภาพ โดยผลักดันให้โรงพยาบาลสนับสนุนงบประมาณในการอบรมหลักสูตรเฉพาะทางทางการพยาบาล พัฒนาศักยภาพบุคลากรตามสมรรถนะที่จำเป็น เพื่อเป็นการส่งเสริมการสร้างพลังอำนาจให้แก่พยาบาลวิชาชีพ ให้สามารถควบคุมสิ่งแวดล้อมให้เกิดการปฏิบัติการพยาบาลที่ดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) การสนับสนุนและส่งเสริมให้พยาบาลวิชาชีพได้รับความก้าวหน้าในวิชาชีพ โดยการกำหนดเส้นทางความก้าวหน้าทางวิชาชีพที่ชัดเจน มีความเป็นไปได้ ร่วมกับพยาบาลวิชาชีพ กระตุ้นให้พยาบาลมีการพัฒนาตนเอง เพื่อก้าวสู่การเป็นพยาบาลปฏิบัติการขั้นสูงที่สามารถตัดสินใจในบทบาทได้อย่างอิสระ และสนับสนุนให้พยาบาลมีโอกาสในการเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น เมื่อมีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์

5) การจัดระบบการบริหารความเสี่ยงและการจัดการความขัดแย้งที่ชัดเจน สามารถใช้ได้กับสถานการณ์จริง เช่น จัดให้มีแบบรายงานความเสี่ยงรายบุคคล ซึ่งทุกคนสามารถบันทึก อุบัติการณ์ เหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ หรือบันทึกข้อคับข้องใจ เมื่อมีข้อขัดแย้งเกิดขึ้น เพื่อเป็นการลดความรุนแรงในการติดต่อสื่อสารกัน โดยตรง เนื่องจากลักษณะงานของการปฏิบัติการพยาบาล เป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ป่วยและพยาบาล มีโอกาสที่จะเกิดการกระทบกระเที่ยงกัน และกัน ทั้งผู้ป่วยและญาติต้องปรับตัวอย่างต่อเนื่องต่อสั่งรบกวนหรือสิ่งร้าวทั้งภายในและภายนอก โอกาสเกิดความขัดแย้งค่อนข้างสูง รวมถึงภาวะสุขภาพเป็นภาวะที่เป็นพลวัตมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา หากพยาบาลและผู้ป่วยมีการรับรู้ไม่ถูกต้องตรงกัน จะทำให้เกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ขึ้นได้

3. ข้อจำกัดที่พบในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดสภาพแวดล้อมในการทำงานครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวัดสภาพแวดล้อมในการทำงานของพยาบาลในต่างประเทศ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาแปลเป็นภาษาไทยและปรับข้อคำถามเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของโรงพยาบาลชุมชนในประเทศไทย บางข้อคำถามอาจจะแปลและปรับจำนวนได้ไม่ชัดเจน ซึ่งจะส่งผลต่อการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง อาจจะได้คำตอบที่ไม่ตรงกับการรับรู้จริงๆของผู้ตอบแบบสอบถาม แต่เป็นเครื่องมือที่เหมาะสมในการวัดและประเมินสภาพแวดล้อมในการทำงานของพยาบาลโดยตรง สามารถนำไปศึกษาวิจัยเชิงผลลัพธ์ทางการพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีค่าความเที่ยงสูงต้นฉบับเดิมค่าสัมประสิทธิ์แอลfa = 0.90 และจากการวิจัยครั้งนี้ ค่าสัมประสิทธิ์แอลfa = 0.96 ได้รับการยอมรับ

และถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินสภาพแวดล้อมในการทำงานของพยาบาลในหลายประเทศ ดังนั้นความมีการพัฒนาเครื่องมือนี้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการตรวจสอบภาษากลับไปกลับมาโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษา (Back translation) โดยตรง และการแปลความหมายควรแบ่งระดับค่าเฉลี่ยของคะแนนให้เหมาะสมกับบริบทของคนไทยเพื่อให้การแปลความหมายได้เหมาะสมมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยครั้งนี้ ที่พบว่าสภาพแวดล้อมในการทำงานของพยาบาลทุกด้านทั้งระดับทีมการพยาบาลและระดับองค์การพยาบาลมีคุณลักษณะเด่นของสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี คูเหนื่อนจะไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เห็นได้จากการตอบข้อคำถามบางข้อ ซึ่งขึ้นกับการรับรู้ในขณะนั้น เช่น ในหน่วยงานของท่านมีจำนวนพยาบาล วิชาชีพที่เพียงพอต่อการคูแลผู้ป่วยได้อย่างมีคุณภาพ เงินเดือนและค่าตอบแทนของพยาบาลมีความเหมาะสม ในขณะที่สภาพความเป็นจริงยังมีปรากฏการณ์จำนวนพยาบาลวิชาชีพไม่เพียงพอ และค่าตอบแทนมีการเหลื่อมล้ำมีอีเทบกับวิชาชีพข้างเคียง

4. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

4.1 ศึกษาตัวแปรอื่นที่มีผลต่อความตั้งใจคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพเพิ่มเติม นี่องจากตัวแปรอิสระในการวิจัยครั้งนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ความตั้งใจคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพ ได้ร้อยละ 33.7 ดังนั้นอาจมีปัจจัยด้านอื่นอีกที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงความตั้งใจคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพ เช่น รูปแบบการบริหารทางการพยาบาลที่พึงประสงค์ การประเมินผลการปฏิบัติงาน การสรรหารบุคคลากร วัฒนธรรมองค์การ ความยืดมั่นผูกพันในองค์การ การเสริมพลังอำนาจ การจัดการความรู้ หรือปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพบริการพยาบาล

4.2 ศึกษาความตั้งใจคงอยู่ในงานของบุคคลากรทุกกลุ่มในองค์การ โดยการศึกษาเชิงคุณภาพ ใช้คำถามปลายเปิดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริง และนำผลการวิจัยไปใช้ในการหากลยุทธ์ที่จะช่วยรักษาบุคคลากรในองค์การให้มีความรักความผูกพัน มีความตั้งใจที่จะอยู่ในองค์การและร่วมพัฒนาองค์การต่อไป

4.3 การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความตั้งใจคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น ควรมีการศึกษาเพื่อติดตามและประเมินความตั้งใจคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพ อย่างต่อเนื่องเพื่อจะได้นำผลการวิจัยมาพัฒนาและปรับปรุงองค์การได้อย่างเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

4.4 ควรนำเครื่องมือในการประเมินคุณลักษณะสภาพแวดล้อมในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ ไปศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะสภาพแวดล้อมในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพในระหว่างโรงพยาบาลที่มีขนาดเท่ากัน เนื่องจากบริบทใกล้เคียงกัน เพื่อนำผลการวิจัยมาบริหาร

ขัดการสภาพแวดล้อมในการทำงานให้น่าอยู่ น่าทำงาน และหากจะศึกษาความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมในการทำงานควรปรับค่าคะแนนของการวัดสภาพแวดล้อมในการทำงานโดยคะแนนมาก หมายถึง การที่มีคุณลักษณะเด่นของสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี เพื่อให้ง่ายในการเปลี่ยนเกี่ยวกับทิศทางความสัมพันธ์